

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2021-05-27, Diarienummer: 2021-00005.021

Rambudget för Göteborgsregionen (GR) 2022

Förslag till beslut

Förbundsfullmäktige föreslås godkänna föreliggande rambudget för GR 2022.

Förbundsfullmäktige föreslås fastställa kommunernas avgift till GR för år 2022 till 72,64 kr/invånare, med fördelning på kommunerna i förhållande till befolkningsunderlaget per 2020-12-31.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen beslöt vid sammanträde 2021-02-12 att översända ett förslag till rambudget för GR år 2022 till medlemskommunerna med hemställan om synpunkter senast 2021-04-01. Beslut fattas i förbundsstyrelsen 7 maj och förbundsfullmäktige 15 juni. Rambudgeten kompletteras under senare delen av 2021 med en detaljbudget som beslutas i förbundsstyrelsen 19 november och i förbundsfullmäktige 14 december.

Enligt förbundsstyrelsens beslut 2020-11-27, § 221, har förslaget om att reducera årsavgiften från 75,52 kronor per invånare till 72,64 per invånare från och med verksamhetsåret 2022 arbetats in i föreliggande rambudget inför 2022. I förslaget finns en konsekvensbeskrivning av en minskning av årsavgiften som innebär minskade bidrag till vissa organisationer, samt effektivisering av GR:s verksamhet, vilket kan minska operativa insatser gentemot medlemskommunerna.

Förbundsdirektören har även fått i uppdrag att utreda en eventuell frysning av årsavgiften till och med år 2023, vilket kommunerna eventuellt har att ta ställning till först inför rambudget 2023

Kommunernas inkomna beslut och synpunkter sammanfattas och kommenteras i föreliggande tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

- Protokollsutdrag §275 förbundsstyrelsen 2021-05-07
- Rambudget 2022
- [Strategisk inriktning för GR 2020-2023](#) (länk)
- [Plan och detaljbudget 2021](#) (länk)
- Protokollsutdrag § 221
- Styrelseärende 7 – 2020-11-27

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2021-05-27, Diarienummer: 2021-00005.021

Bakgrund

Förslag till reduktion av årsavgiften till GR från och med 2022

Vid förbundsstyrelsens behandling av rambudget 2021 för GR 2020-05-08 uppdrog förbundsstyrelsen åt förbundsdirektören att i samband med beredning av samrådet inför budget 2022 redovisa vad årsavgiften används till samt ta fram en konsekvensbeskrivning av vad det skulle innebära för kommunalförbundet att sänka årsavgiften med upp till tio procent.

Vid förbundsstyrelsens sammanträde 2020-09-24 presenterades ett antal åtgärder att vidta i en omfattning som motsvarar en sänkning av GR:s årsavgift från medlemskommunerna på upp till tio procent. Som en konsekvens av att en eventuell reduktion av årsavgiften med tio procent skulle få allt för stora konsekvenser för såväl GR som för våra samverksanpartier togs därefter ett omarbetat och reducerat förslag fram, som låg till grund för förbundsstyrelsens beslut 2020-11-27. En minskning av årsavgiften får direkt negativa konsekvenser inom olika områden, vilket framgår av bifogat styrelseärende 7, från 2020-11-27. Enligt förbundsstyrelsens beslut 2020-11-27, § 221, har förslaget om att reducera årsavgiften från 75,52 kronor per invånare till 72,64 per invånare från och med verksamhetsåret 2022 arbetats in i föreliggande rambudget inför 2022.

Förbundsdirektören fick även i uppdrag att utreda en eventuell frysning av årsavgiften till och med år 2023, vilket kommunerna eventuellt har att ta ställning till först inför rambudget 2023

Strategisk inriktning 2020-2023

Till rambudget 2022 bifogas strategisk inriktning för GR 2020-2023 som antogs av förbundsfullmäktige 2019-06-18. Inga revideringar har gjorts i detta dokument, utan det ligger fast för hela perioden. Genom att den strategiska inriktningen 2020-2023 nu på nytt översänds till medlemskommunerna för synpunkter tillsammans med den årliga rambudgeten får kommunerna möjlighet att ge inspel till förbundets fortsatta arbete med att möta utmaningarna i strategin under 2022.

Utredning om GR:s politiska organisation

Nyckelordet i arbetet med den strategiska inriktningen har varit involvering. Politiska grupper och nätverk inom GR fick under 2019 ge inspel kring vilka utmaningar medlemskommunerna står inför under de närmaste åren. På styrelsekonferensen 2019 diskuterade förbundsstyrelsen nästa steg i arbetet med den strategiska inriktningen och landade i ett uppdrag till förbundsdirektören att utreda vilken politisk organisation och struktur som är mest relevant för att genomföra förbundets uppdrag. Utredningen är genomförd och förbundsfullmäktige gav 2020-12-15 i uppdrag åt

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2021-05-27, Diarienummer: 2021-00005.021

förbundsstyrelsen att med utgångspunkt från den genomförda utredningen ta fram ett förslag på politisk organisation för GR inför mandatperioden 2023-2027.

Förbundsstyrelsen har uppdragit åt sitt presidium att ta fram arbetsformer inför fortsatt process och i synnerhet inför diskussionen på strategidagen 19 mars. Presidiet har tillsatt en arbetsgrupp bestående av representanter från respektive parti av de nio som har en plats i förbundsstyrelsen. Ett parti, Demokraterna, har valt att inte delta i arbetsgruppen. Inriktningen på arbetet ger följande tidplan:

- 7 maj 2021 – förslag till politisk organisation för kommande mandatperiod antas av förbundsstyrelsen
- 15 juni - förslag till politisk organisation för kommande mandatperiod antas av förbundsfullmäktige
- Juni - september – Reviderad förbundsordning på remiss för godkännande i kommunernas fullmäktige
- 14 december – förbundsfullmäktige fastställer ny förbundsordning
- September 2022 – Val till kommunfullmäktige
- 1 januari 2023 – ny organisation inklusive förändrad förbundsordning träder i kraft.

Sammanfattning av kommunernas yttranden i budgetsamrådet

I skrivande stund har 11 kommuner inkommit med beslut i budgetsamrådet. Lilla Edet har meddelat att de kommer att fatta beslut under april månad. Kungälv har meddelat att man troligen inte fattar beslut i ärendet. Kommunernas beslut sammanfattas i det följande.

Ale (KS)

Tillstyrker förslag till sänkt årsavgift och menar att ytterligare kostnadsminskningar, prioriteringar och effektiviseringar bör övervägas under kommande år med fokus på medlemsnytta.

Alingsås (KS)

Godkänner förslaget.

Göteborg (KS)

Tillstyrker förslaget. Noterar att tidigare lämnade synpunkter på utveckling av regional samverkan inom kulturområdet har hanterats. Socialdemokraterna skriver i ett yttrande att man är skeptisk till att kulturfrågor eller andra frågor införlivas i GR så att det ökar årsavgiften och skapar mer byråkrati.

Tjänsteskrivelse Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Gunnel Rydberg, förbundssekreterare
Datum: 2021-05-27, Diarienummer: 2021-00005.021

Härryda (KS)

Lämnar inga synpunkter på förslaget.

Kungsbacka (KS)

Har inget att erinra mot förslaget.

Kungälv

Har ej fattat beslut i ärendet.

Lerum (KS)

Tillstyrker förslaget.

Lilla Edet (KF)

Har inget att erinra mot förslaget.

Mölnadal (KS)

Har inget att invända mot förslaget.

Partille (ordförandebeslut)

Ser positivt på en sänkning av årsavgiften och önskar en fortsatt tydlig redovisning av vad medlemsavgiften används till. Förespråkar en oförändrad avgift under 2023.

Stenungsund (KS)

Tillstyrker förslaget.

Tjörn (KS)

Har inget att erinra mot förslaget.

Öckerö (KS)

Ställer sig positiv till förslaget.

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Skickas till

Medlemskommunerna

Protokollsutdrag

§ 275. Rambudget för Göteborgsregionen (GR) 2022

Diarienummer: 2021-00005.021

Beslut

Föreliggande tjänsteskrivelse godkänns med ändringen att beskrivningen kring kulturutredningen utgår då utredningen ännu inte är politiskt färdigbehandlad.

Förbundsfullmäktige föreslås godkänna föreliggande rambudget för GR 2022.

Förbundsfullmäktige föreslås fastställa kommunernas avgift till GR för år 2022 till 72,64 kr/invånare, med fördelning på kommunerna i förhållande till befolkningsunderlaget per 2020-12-31.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsstyrelsen beslöt vid sammanträde 2021-02-12 att översända ett förslag till rambudget för GR år 2022 till medlemskommunerna med hemställan om synpunkter senast 2021-04-01. Beslut fattas i förbundsstyrelsen 7 maj och förbundsfullmäktige 15 juni. Rambudgeten kompletteras under senare delen av 2021 med en detaljbudget som beslutas i förbundsstyrelsen 19 november och i förbundsfullmäktige 14 december.

Enligt förbundsstyrelsens beslut 2020-11-27, § 221, har förslaget om att reducera årsavgiften från 75,52 kronor per invånare till 72,64 per invånare från och med verksamhetsåret 2022 arbetats in i föreliggande rambudget inför 2022. I förslaget finns en konsekvensbeskrivning av en minskning av årsavgiften som innebär minskade bidrag till vissa organisationer, samt effektivisering av GR:s verksamhet, vilket kan minska operativa insatser gentemot medlemskommunerna.

Förbundsdirektören har även fått i uppdrag att utreda en eventuell frysning av årsavgiften till och med år 2023, vilket kommunerna eventuellt har att ta ställning till först inför rambudget 2023

Kommunernas inkomna beslut och synpunkter sammanfattas i föreliggande tjänsteskrivelse.

Yrkanden

Miguel Odhner (S) yrkar bifall till förslaget med en ändring i tjänsteskrivelsen som innebär att beskrivningen kring kulturutredningen utgår, då utredningen ännu inte anses politiskt färdigbehandlad.

Miguel Odhners yrkande biträds av Alliansen via Axel Josefson (M) och Sverigedemokraterna via Jörgen Fogelklou (SD).

Protokoll 2021-05-07
Göteborgsregionens kommunalförbund
Plats: GR, Anders Personsgatan 8

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Miguel Odhners yrkande och finner att förbundsstyrelsen har godkänt yrkandet.

Beslutsunderlag

Rambudget 2022

[Strategisk inriktning för GR 2020-2023](#) (länk)

[Plan och detaljbudget 2021](#) (länk)

Protokollsutdrag § 221

Styrelseärende 7 – 2020-11-27

Skickas till

Medlemskommunerna

Vid protokollet:

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Justeras:

Axel Josefson
Ordförande

Miguel Odhner
Justerare

GR transfererar till följande organisationer

Transfereringarna fastställs årligen av förbundsstyrelsen i detaljbudgetprocessen.

Transfereringarna till Väst kuststiftelsen och till Västkom är rörliga och varierar utifrån antalet kommuninvånare. Den totala årsavgiften till GR för 2022 uppgår till 76 218 tkr. Av den sammanlagda årsavgiften beräknas sedan 35 procent eller 25,42 kronor per kommuninvånare att transfereras vidare till andra regionala organisationer.

Airport Region Conference (ARC) är en ideell förening. Medlemmarna på frivillig basis

från och med år 2022.

Business Region Göteborg (BRG): ett aktiebolag som är helägt av Göteborg Stad.

i Göteborgsregionens medlemskommuner. Samarbetet med BRG är reglerat i samverkansavtal där bolaget arbetar med näringslivsutveckling i ett regionalt perspektiv tillsammans med Göteborgsregionens medlemskommuner.

GU Reväst

renser och samtal stärka banden mellan de olika aktörerna samt vara ett informationsforum och kontaktnät för regional forskning, både inom och utanför Västsverige. Föreslås utgå från och med år 2022.

Göteborg & Co

Co ska vara en, i internationell jämförelse, ledande samverkansplattform för destinationsutveckling. Besöksnäringen är en av de största och snabbast växande basnäringarna i Sverige.

Internationella Skolan Göteborgsregionen (ISGR) är ett av GR helägt aktiebolag. ISGR har Göteborgsregionen som upptagningsområde. ISGR startades 1997 utifrån ett långtgående behov av en internationell skola och i samverkan med de 13 medlemskommunerna, regionens näringsliv och universitetsverksamhet. Föreslås utgå från och med år 2022.

Urban Futures är ett internationellt forsknings- och kunskapscentrum som arbetar med hållbar stadsutveckling. Alla projekt som genomförs drivs tillsammans av praktiker och forskare. GR är en av åtta partnerorganisationer.

Väst kuststiftelsen: en stiftelse med huvudmännen Västra Götalandsregionen, Region

västsvenska naturen och stimulera friluftslivet.

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation (Västkom) är en samman-

kommunernas intressen på en regional nivå.

Tabell: Transfereringar 2021 och förslag 2022, (tkr)

TRANSFERERINGAR		
Organisat on	Budget 2021	Budget 2022
ARC	32	-
BRG	20 000	20 000
GU Reväst	60	-
Göteborg & Co	1 100	1 100
ISGR	1 000	-
Urban Futures	400	400
Västkom	1 975	1 975
Väst kuststiftelsen	3 988	4 108
Totalt	28 556	27 583

Göteborgsregionen (GR) består av 13 kommuner som har valt att jobba tillsammans. Vi driver utvecklingsprojekt, har myndighetsuppdrag, forskar, ordnar utbildningar och är storstadsregionens röst i Västsverige, bland mycket annat. I våra nätverk träffas politiker och tjänstepersoner för att utbyta erfarenheter, bolla idéer och besluta om gemensamma satsningar. Allt för att regionens en miljon invånare ska få ett så bra liv som möjligt.

Protokollsutdrag

§ 221. Förslag till reducere av årsavgiften till GR från och med 2022

Diarienummer: 2020-00230

Beslut

Föreliggande förslag om att reducera årsavgiften från 75,52 kronor per invånare till 72,64 per invånare från och med verksamhetsåret 2022 arbetas in i GR:s rambudget inför 2022 och bereds i samrådsunderlaget som medlemskommunerna hanterar under våren 2021.

Förbundsdirektören får i uppdrag att utreda en eventuell frysning av årsavgiften till och med år 2023.

Sammanfattning av ärendet

Vid förbundsstyrelsens behandling av rambudget 2021 för GR 2020-05-08 uppdrog förbundsstyrelsen åt förbundsdirektören att, med hänsyn tagen till inkomna synpunkter, i samband med beredning av samrådet inför budget 2022 redovisa vad årsavgiften används till samt ta fram en konsekvensbeskrivning av vad det skulle innebära för kommunalförbundet att sänka årsavgiften *med upp till tio procent*.

Som en konsekvens av att en eventuell reduktion av årsavgiften med 10 procent skulle få allt för stora konsekvenser för såväl GR som för våra samverksanparter uppdrog förbundsstyrelsens presidium till förbundsdirektören att ta fram ett omarbetat och reducerat förslag. Ett sådant presenterades på förbundsstyrelsens sammanträde 2020-10-16 och det är det förslaget som nu ligger till grund för detta beslutsärende.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Matris med belopp och konsekvensbeskrivning utifrån lagda förslag

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till utsänt förslag samt yrkar därutöver att förbundsstyrelsen uppdrar åt förbundsdirektören att utreda en eventuell frysning av årsavgiften till och med år 2023.

Miguel Odhner (S) samt Martin Wannholt (D) yrkar bifall till ordförandens yrkande inklusive tilläggsyrkandet.

Karin Pleijel (MP) yrkar tillsammans med Daniel Bernmar (V) avslag på utsänt förslag inklusive ordförandens tilläggsyrkande.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på utsänt förslag och finner att det bifallits.

Ordföranden ställer proposition på tilläggsyrkandet och finner att det bifallits.

SKICKAS TILL

Medlemskommunerna

Vid protokollet

Gunnel Rydberg
Förbundssekreterare

Justeras:

Axel Josefson
Ordförande

Miguel Odhner
Justerare

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef
Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

Förslag till reducereing av årsavgiften till GR från och med 2022

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att godkänna föreliggande förslag om att reducera årsavgiften från 75,52 kronor per invånare till 72,64 per invånare från och med verksamhetsåret 2022.

Förbundsstyrelsen föreslås besluta att detta förslag arbetas in i GR:s rambudget inför 2022 och bereds i samrådsunderlaget som medlemskommunerna hanterar under våren 2021.

Sammanfattning av ärendet

Vid förbundsstyrelsens behandling av rambudget 2021 för GR 2020-05-08 uppdrog förbundsstyrelsen åt förbundsdirektören att, med hänsyn tagen till inkomna synpunkter, i samband med beredning av samrådet inför budget 2022 redovisa vad årsavgiften används till samt ta fram en konsekvensbeskrivning av vad det skulle innebära för kommunalförbundet att sänka årsavgiften *med upp till tio procent*.

I tjänsteskrivelse som lyftes till förbundsstyrelsen vid sammanträdet 2020-09-24 presenterade ett antal åtgärder att vidta i en omfattning som motsvarar en sänkning av GR:s årsavgift från medlemskommunerna på *upp till tio procent*. En neddragning av årsavgiften i den storleken skulle få stora negativa konsekvenser i verksamheten i paritet med storleken på neddragningen. Finansiellt fungerar inte förbundet som en anslagsfinansierad kommunal förvaltning eller ett kommunalt bolag. Förbundet är mer att jämföra med en utvecklingsorganisation i en större koncern. Årsavgiften har ett högt värde som bekräftelse på den överenskommelse som fattats mellan kommunerna trots att den utgör en mindre del av förbundets omsättning. En minskning av årsavgiften får direkt negativa konsekvenser inom följande områden – i relation till storleken på neddragningen.

- Att organisationen kan vara *snabb och flexibel* i arbete gentemot medlemskommuner, samarbetspartners och finansiärer bygger på att viss del av medarbetarnas tid finansieras av årsavgift. Här finns en stor risk förknippad med neddragningen av årsavgiften.
- *Samarbeten med tredje part som bidrar med externa medel*. Det innebär att intäkterna till förbundet och därmed indirekt till våra 13 medlemskommuner minskar. Den externa projektfinansieringen uppgår till cirka 73 000 tkr. Konsekvensen kommer att resultera i lägre utvecklingskapacitet inom GR (medlemskommunerna). Idag har tredje part ett högt

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef

Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

förtroende för GR. Att dra ner på tiden för att dels etablera, dels hålla igång samarbeten och relationer som byggts upp under lång tid kan riskera förtroendet för förbundet.

- De samverkansytter, bland annat nätverk, där interaktion och avstämning sker med medlemskommunerna. *Lyhörddhet och handlingskraft* för förbundet påverkas i relation till medlemskommunerna.
- Till delar kan även *kompetensutvecklingen för kommunernas anställda* komma att påverkas eftersom del av den tid som krävs för omvärldsbevakning för att hålla kompetensutvecklingsinsatserna relevanta och på en hög nivå, till del finansieras av årsavgiften.

Årsavgiften används också för att finansiera tid för att bevaka och påverka utifrån storstadsregionens intressen.

- Hälso- och sjukvård (VGR) – möjligheten att bistå medlemskommunerna framtida utmaningar kopplade till kommunal hälso- och sjukvård minskar.
- Minskade möjligheter att samordna statligt finansierade insatser på ett effektivt sätt för medlemskommunernas räkning, såsom GR gör idag.
- BHU (VGR) – tillväxt och regional utveckling kräver mycket samverkan inom områden som infrastruktur, samhällsplanering, kompetensförsörjning, klimat, miljö, näringslivsutveckling, utbildning. Årsavgiften finansierar delar av dessa insatser.
- ESF och Tillväxtverket (EU) – Viktiga externa finansiärer med koppling till EU:s fonder och program. Här krävs bevakning och dialog för att GR ska vara en relevant samverkanspartner och få tillgång till medel som stödjer arbetet inom den strategiska inriktningen för medlemskommunerna i GR.
- BRG, Göteborg & Co och Urban Futures. Avtalssamverkan.

En del av de ursprungliga åtgärderna som lyftes fram påverkar GR:s olika transfereringar till andra organisationer. I ett fall föreslogs även en förändring i nuvarande ekonomimodell där finansiering som idag tas in via årsavgift istället föreslås tas in direkt från medlemskommunerna.

Som en konsekvens av att en eventuell reduktion av årsavgiften med 10 procent skulle få allt för stora konsekvenser för såväl GR som för våra samverkanspartner uppdrog förbundsstyrelsens presidium till förbundsdirektören att ta fram ett omarbetat och reducerat förslag. Ett sådant presenterades på förbundsstyrelsens sammanträde 2020-10-16 och det är det förslaget som nu ligger till grund för detta beslutsärende.

Beskrivning av pågående process och tidplan

- 24 september - En första inledande presentation av det pågående arbetet och med de förslag som föreligger presenterades vid förbundsstyrelsens möte

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef
Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

- 16 oktober – fortsatt diskussion i förbundsstyrelsen efter insamlade synpunkter.
- 27 november 2020 – beslut fattas i förbundsstyrelsen. Beslutet om oförändrad alternativt justerad årsavgift till GR påverkar rambudget 2022.
- December 2020-januari 2021 – beslutet ligger till grund för det ordinarie arbetet med samrådsunderlag inför rambudget 2022
- 12 februari 2021 – beslut om samrådsunderlag i förbundsstyrelsen
- Februari 2021 – april 2021 - samråd i medlemskommunerna
- Maj 2021 – FS fattar beslut inför FFM
- Juni 2021 – beslut i förbundsfullmäktige om budget 2022

Beslutsunderlag

- Bilaga 1: Matris med belopp och konsekvensbeskrivning utifrån lagda förslag

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund och syfte

I samband med kommunernas samråd inför rambudget för GR 2021 aktualiserades frågan om storleken på kommunernas årsavgift till GR. I dagsläget är årsavgiften 75,52 kr/invånare, med fördelning på kommunerna i förhållande till befolkningsunderlaget i Göteborgsregionen.

Fem kommuner - Ale, Härryda, Lilla Edet, Mölndal och Partille – lyfte fram årsavgiften i sina återkopplingar till GR. Ale, Härryda och Lilla Edet ville se en sänkning av årsavgiften och en anpassning av verksamheten utifrån detta. Ale ansåg även att GR utifrån sitt uppdrag ska fokusera på, och se över, verksamhetens nytta för samtliga medlemskommuner. Härryda ansåg att inga nya verksamheter inom GR ska startas som kräver högre kostnader per invånare och att GR även bör se över transfereringarna till andra organisationer. Lilla Edet menade att GR:s verksamhet ska fokuseras på kommunernas kärnverksamheter. Mölndal ville få en konsekvensbeskrivning av en sänkning av årsavgiften med tio procent och Partille förordade en oförändrad årsavgift men önskade en tydlig redovisning av årsavgiften används till.

Vid förbundsstyrelsens behandling av rambudgeten inför 2021 för GR 2020-05-08 uppdrog förbundsstyrelsen åt förbundsdirektören att, med hänsyn tagen till inkomna synpunkter, i samband med beredning av samrådet inför budget 2022 redovisa vad årsavgiften används till samt ta fram en konsekvensbeskrivning av vad det skulle innebära för kommunalförbundet att sänka årsavgiften *med upp till tio procent*.

GR:s uppdrag

GR:s uppdrag beskrivs i förbundsordningen. Här står bland annat att GR ska verka för samarbete över kommungränserna, skapa mervärde för medlemskommunerna

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
 Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef
 Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

samt stärka regionen regionalt, nationellt och internationellt. Utifrån förbundsordningen har förbundsfullmäktige fastställt en strategisk inriktning för åren 2020–2023. Inriktningen beskriver sex utmaningar som Göteborgsregionen främst behöver fokusera på för att uppnå målen i Hållbar tillväxt samt Vision Västra Götaland. Det finns också en årlig rambudget kopplad till inriktningen.

Hållbar tillväxt är ett långsiktigt mål- och strategidokument. Här slås fast att Göteborgsregionen ska vara en stark och tydlig tillväxtregion i Europa – en region som är attraktiv att leva och verka i samt besöka. Regionen ska utvecklas i balans mellan de ekonomiska, sociala och miljömässiga dimensionerna. Strukturbild för Göteborgsregionen innehåller regionala överenskommelser för fysisk planering. Vision Västra Götaland – det goda livet är gemensam för hela territoriet.

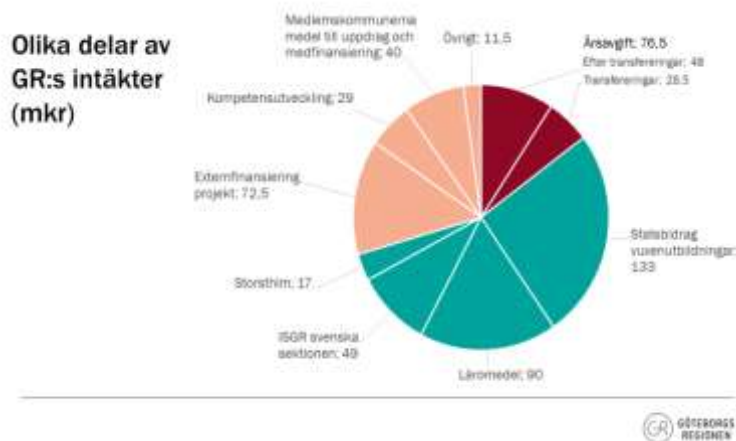
Plan och detaljbudget som beslutas av fullmäktige i december beskriver vilka aktiviteter GR ska genomföra under året. Planen följs upp under året i två delårsrapporter samt i årsredovisningen.

Alla län ska enligt lag ha en regional utvecklingsstrategi, och i Västra Götalands län är det Västra Götalandsregionen som är ansvariga för att ta fram strategin. Tidsperiod för nästa strategi är 2021–2030, RUS 2030, och den tas fram i nära samarbete med många aktörer, så även kommuner och kommunalförbund.

Byggstenar i GR:s ekonomi

Medlemskommunerna bidrar finansiellt på olika sätt för att öka utvecklingskapaciteten i den egna kommunen genom att arbeta tillsammans i GR. Förbundet har ett antal olika finansieringskällor för att genomföra uppdragen som är formulerade i förbundsordningen. Finansiellt fungerar inte förbundet som en anslagsfinansierad kommunal förvaltning eller ett kommunalt bolag. Förbundet är mer att jämföra med en utvecklingsorganisation i en större koncern.

Diagram 1. Omsättningen olika delar på GR

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef
Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

Som framgår av cirkeldiagrammet ovan uppgick årsavgiften till 76 469 tkr för helåret 2019. Det motsvarade ungefär 15 procent av GR:s totala omsättning som uppgick till 518 451 tkr för samma år. Trots att årsavgiften utgör en mindre del av den totala omsättningen i förbundet så har den ett högt värde som bekräftelse på den överenskommelse som fattats mellan kommunerna. Den utgör kärnan i ekonomin.

Årsavgiften räknas upp med befolkningstillväxten i Göteborgsregionen, vilket innebär en 1,1--1,3 procents ökning per år. Denna uppräknings täcker inte kostnadsökningen vilket innebär att det finns en inbyggd årlig effektivisering i systemet.

Övriga 85 procent av GR:s verksamhet finansieras genom olika slags externa medel såsom projektintäkter, samverkansavtal, statsbidrag och deltagaravgifter, se diagram 1. Exempel på viktiga externa finansiärer är Västra Götalandsregionen, Vinnova, Tillväxtverket, ESF, SKR, Skolverket, Länsstyrelsen m.fl.

Av den samlade årsavgiften transfereras 37 procent (28 640) tkr vidare till olika samverkansorganisationer. Hur dessa transfereringar för innevarande år fördelas till våra olika samverkansparter framgår av nedanstående tabell.

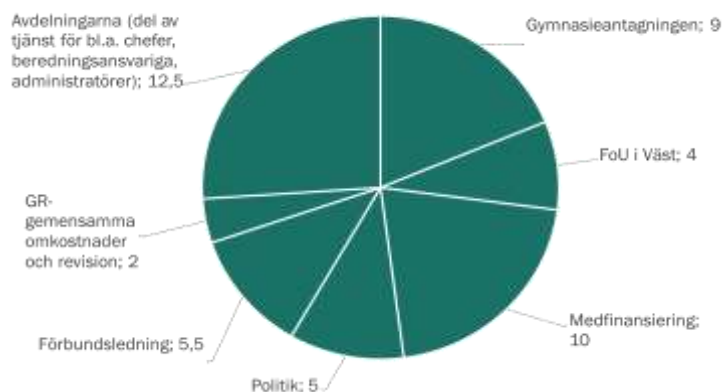
Tabell 1: Transfereringar 2020, budget (tkr)

Organisation	Budget 2020
ARC	33
BRG	20 000
Europa Direkt	200
GU Reväst	60
Göteborg & Co	1 100
ISGR	1 000
Mistra	400
Västkom	1 975
Västkuststiftelsen	3 872
Totalt	28 640

En specifikation över hur den delen av årsavgiften (mkr) som används inom GR efter transfereringar framgår av nedanstående cirkeldiagram.

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
 Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef
 Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

Diagram 2

Att organisationen kan vara snabb och flexibel i arbete gentemot medlemskommuner, samarbetspartners och finansiärer bygger på att viss del av medarbetarnas tid finansieras av årsavgift. Här finns en stor risk förknippad med neddragning av årsavgiften.

Konsekvenserna som beskrivs som en effekt av föreslagna åtgärder uppstår dels inom ramen för det arbete som görs inom de sektorer som beskrivs i diagram 2 ovan förutom två: Gymnasieantagningen och FoU i Väst, men också i diagrammet som visar förbundets olika finansieringskällor (diagram 1). Den största ekonomiska risken är att finansiering till gemensamma projekt från externa parter minskar.

Coronapandemin och kopplingen till effekterna av sänkt årsavgift

Coronapandemin påverkar hela samhället, så även i GR:s verksamhet. Konsekvenserna utifrån covid-19 har inneburit stora verksamhetsanpassningar. Sedan pandemins utbrott har samverkan mellan kommun och region förstärkts genom ett intensivt arbete för att möta utmaningarna. GR har tagit en aktiv roll med att stärka befintliga samverkansstrukturer och arbetar nära Västra Götalandsregionen (VGR), inklusive Smittskydd och Vårdhygien; Vårdsamverkan Västra Götaland (VVG); Västkom; övriga kommunalförbund och medlemskommunerna. Det handlar bland annat om att dela kunskap, diskutera aktuella frågor och arbeta utifrån gemensamma rutiner.

Under året har GR som organisation förlorat intäkter för flera miljoner kronor på grund av inställda utbildningar, konferenser och mässor. GR:s ledningsgrupp arbetade under våren fram en riskbedömning för ekonomisk påverkan på kort (fram till sommaren), mellanlång (hösten) och lång sikt (årsskiftet och därefter). En handlingsplan med åtgärder har arbetats fram och verkställs under året. Samtidigt har organisationen blickat framåt och ställt om verksamheten utifrån nya behov i våra medlemskommuner vilket bidragit till att utmaningarna så här långt har kunnat lösas. Ledningsgruppen i GR följer kontinuerligt utvecklingen för att kunna fatta de beslut som krävs utifrån myndigheternas rekommendationer och utifrån hur pandemin kan komma att påverka verksamheten framgent.

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund
 Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef
 Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

Till skillnad från alla kommuner och regioner i Sverige, som erhåller bidrag och kompensationer för ökade kostnader och lägre skatteintäkter, har GR inga möjligheter att som kommunalförbund kunna ansöka om och/eller erhålla bidrag ur de paket som regeringen sjösatt under vår/sommar.

Konsekvenser för verksamheten av en sänkning av årsavgiften

Förbundsdirektören fick primärt i uppdrag att till förbundsstyrelsen redovisa och konsekvensbeskriva en eventuell reduktion av årsavgiften på upp till tio procent. Då de negativa konsekvenserna skulle bli allt för stora ombads förbundsdirektören att ta fram ett omarbetat och reducerat förslag. Förslaget skulle inte i förlängningen innebära att våra samverkanspartners skulle behöva vända sig direkt mot våra medlemskommuner om motsvarande belopp. Ett nytt förslag presenterades vid förbundsstyrelsens möte 2020-10-16 och som innebar en reduktion av årsavgiften med cirka 4 procent. I det senare förslaget var framför allt de tidigare reduktionerna av lämnade bidrag till BRG och Göteborg & Co ej längre berörda.

Den finansiella effekt av vad den föreslagna minskningen innebär per kommun framgår av nedanstående tabell. Ur densamma framgår att den direkta ekonomiska effekten för GR:s medlemskommuner varierar allt från 37 tkr för vår minsta medlemskommun till 1 668 tkr för vår största medlemskommun.

Tabell 2. Finansiell konsekvens av föreslagen reduktion av årsavgiften med 4%

Kommun	Avgift 2021 enl plan	Minus 4%	Skillnad
Ale	2 371 479	2 281 041	- 90 438
Alingsås	3 128 038	3 008 749	- 119 290
Göteborg	43 747 301	42 078 972	- 1 668 329
Härryda	2 868 023	2 758 649	- 109 374
Kungsbacka	6 373 510	6 130 453	- 243 058
Kungälv	3 499 295	3 365 847	- 133 448
Lerum	3 214 735	3 092 140	- 122 596
Lilla Edet	1 065 512	1 024 878	- 40 634
Mölnadal	5 238 369	5 038 601	- 199 768
Partille	2 967 105	2 853 953	- 113 152
Stenungsund	2 022 199	1 945 081	- 77 118
Tjörn	1 209 528	1 163 402	- 46 126
Öckerö	975 416	938 218	- 37 198
Summa	78 680 512	75 679 984	- 3 000 528

GR befinner sig i ett omfattande omställningsarbete för att klara ingångna avtal och påbörjade uppdrag utifrån de konsekvenser som Coronapandemin haft och kommer att ha på verksamheten. Organisationen ställer om i alla verksamhetsdelar för att möta medlemskommunernas nya behov av insatser som blivit tydliga under

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef

Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

coronapandemin. Det gäller exempelvis omställning i näringslivet genom kompetenshöjande insatser och matchning av olika slag (Kompetensnavet, Branschråden) insatser inom äldreomsorgen (samordning mellan kommuner och utbildningssamordnare inom den statliga satsningen äldreomsorgslyftet) stöd i skolans pedagogiska verksamhet när undervisningen ska ske digitalt. Det handlar också om insatser inom området infrastrukturplanering när tidplanen för att ta fram regional och nationell plan ändras. Organisationens flexibilitet och möjlighet att möta tempoväxlingar i handlingskraft är en förutsättning för snabb omställning.

Aktörer med uppdrag att utveckla samhället genom att fördela utvecklingsmedel letar efter professionella och mogna mottagarorganisation som klarar att äga och driva komplexa utvecklingsprojekt. Detta gör GR.

Flertalet finansiärer premierar större samverkansprojekt med många deltagande parter. GR är en av Västsveriges stora projektägare och arbetar med effektiva metoder för att utveckla och leda stora projekt som når breda målgrupper i de kommunala verksamheterna. GR har det tydliga uppdraget att stärka medlemskommunernas möjligheter att ta del av olika slag av finansiering och att växla upp insatta medel oavsett om det gäller pengar eller arbetstid. Den ekonomiska effekten uppstår exempelvis genom att medlemskommunerna tillsammans uppnår storskalighet i sättet att arbeta med utvecklingsprojekt. Kommunerna samordnar sig smart kring vissa funktioner inom kärnverksamheten. Utvecklingskapaciteten ökar i och med det gemensamma arbetet i förbundet.

GR:s nätverksstruktur möjliggör för kommunerna att tillsammans prioritera strategiska frågor och större samverkansprojekt, samt bidrar till spridning av resultat, tillvaratagande av erfarenheter och hävstångseffekter som kan vara svåra att nå för en enskild kommun.

Minskning av årsavgiften får direkt negativa konsekvenser inom följande områden – i relation till storleken på neddragningen. Ett antal exempel på dessa konsekvenser redovisas här nedan.

- Att organisationen kan vara **snabb och flexibel** i arbete gentemot medlemskommuner, samarbetspartners och finansiärer bygger på att viss del av medarbetarnas tid finansieras av årsavgift. Här finns en stor risk förknippad med neddragningen av årsavgiften.
- **Samarbeten med tredje part som bidrar med externa medel.** Det innebär att intäkterna till förbundet och därmed indirekt till medlemskommunerna minskar (extern projektfinansiering uppgår idag till ca 73 mkr) Konsekvensen blir lägre utvecklingskapacitet i GR (medlemskommunerna). Idag har tredje part ett högt förtroende för GR. Att dra ner på tiden för att dels etablera, dels hålla igång samarbeten och

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef

Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

relationer som byggts upp under lång tid kan riskera förtroendet för förbundet.

- **De samverkansytor, bland annat nätverk, där interaktion och avstämning sker med medlemskommunerna.** Lyhörddhet och handlingskraft förbundet påverkas i relation till medlemskommunerna.
- Till delar kan även **kompetensutvecklingen för kommunernas anställda** komma att påverkas eftersom del av den tid som krävs för omvärldsbevakning för att hålla kompetensutvecklingsinsatserna relevanta och på en hög nivå, till del finansieras av årsavgiften.

Årsavgiften används också för att finansiera tid för att bevaka och påverka utifrån storstadsregionens intressen.

- **Hälso- och sjukvård (VGR)** – möjligheten att bistå medlemskommunerna framtida utmaningar kopplade till kommunal hälso-och sjukvård minskar.
- Minskade möjligheter att **samordna statligt finansierade insatser** på ett effektivt sätt för medlemskommunernas räkning, såsom GR gör idag.
- **BHU (VGR)** – tillväxt och regional utveckling kräver mycket samverkan inom områden som infrastruktur, samhällsplanering, kompetensförsörjning, klimat, miljö, näringslivsutveckling, utbildning. Årsavgiften finansierar delar av dessa insatser.
- **ESF och Tillväxtverket (EU)** – Viktiga externa finansiärer med koppling till EU:s fonder och program. Här krävs bevakning och dialog för att GR ska vara en relevant samverkanspartner och få tillgång till medel som stödjer arbetet inom den strategiska inriktningen för medlemskommunerna i GR.
- **BRG, Göteborg & Co och Urban Futures.** Avtalssamverkan.

Ett beslut om reduktion på föreslagna 4 procent, vilket motsvarar 3 000 tkr, får självfallet konsekvenser som beskrivs i handlingen. Det omarbetade förslaget och dess åtgärder som nu lyfts fram i denna handling innebär en omställning i GR:s interna verksamhet på motsvarande 1 708 tkr med de konsekvenser som det innebär i form av interna effektiviseringar, omställningar och personalreduktioner. De föreslagna åtgärderna innebär också att de belopp som transfereras till samverkanspartner föreslås reduceras med 1 292 tkr, med de konsekvenser som beskrivs i underlaget. Här ingår inte den in-kind-tid som läggs ner i samband med dessa samarbeten.

I bifogad matris – bilaga 1 - presenteras de åtgärder som avses att vidtas och dess konsekvenser, om beslut om sänkt årsavgift fattas i enlighet med förslaget.

Tjänsteskrivelse, Göteborgsregionens kommunalförbund

Handläggare: Bo Andersson, ekonomichef

Datum: 2020-11-27, diarienummer: 2020-00230

Helena Söderbäck
Förbundsdirektör

Bo Andersson
Ekonomichef

SKICKAS TILL

Medlemskommunerna

Belopp och konsekvensbeskrivning utifrån nedan lagda förslag

Bilaga 1

<u>Lämnade bidrag</u>	Belopp	Konsekvens
ARC	32 500	Medlemskapet i Airport Region Conference (ARC) delas mellan Göteborgsregionen och Härryda kommun. ARC har under de senaste åren utvecklats mer mot att vara en organisation för flygplats-kommuner och har stort fokus på flygplatsen som organisation. ARC har successivt närmat sig organisationer som samordnar flygbolag snarare än att närma sig regionala planeringsfunktioner. År 2019 valde Region Stockholm att lämna ARC. För GR:s del kan flygplatsfrågorna, främst frågor rörande tillgänglighet till flygplatsen, hanteras inom det europeiska samarbetet The Network of European Metropolitan Regions and Areas (METREX) samt inom Eurocities gruppering för storstadsregioner. GR deltar i METREX som självständig part och i Eurocities Metropolitan Group på Göteborgs stads mandat. Utträde ur ARC skulle minska nuvarande utgifter men motsvarande summa skulle belasta Härryda kommun om de fattar beslut att ha kvar sitt medlemskap i ARC.
Europa Direkt	200 000	Europa Direkt Göteborgsregionen (EDGR) drivs under 2018–2020 i ett partnerskap mellan Göteborgs Stad, GR och Västra Götalandsregionen (VGR). EDGR:s uppdrag är att förmedla information och besvara frågor om EU på ett neutralt vis till den invånare som efterfrågar detta. Verksamheten är i första hand till för invånare i Göteborgsregionens 13 kommuner. Under perioden 2018-2020 har fåtal av EDGR:s evenemang genomförts i GR-kommuner utanför Göteborg, och besökarna till arrangemangen på Stadsbiblioteket i Göteborg har i liten utsträckning kommit från kranskommunerna. GR gör därför bedömningen att nyttan och mervärdet för GR:s medlemskommuner inte motsvarar den kravbild som fanns i början av programperioden.
Reväst	60 000	Reväst är ett samarbetsorgan och en plattform för kunskapsutbyte mellan offentlig sektor, näringsliv och akademi kring Västsveriges regionala utveckling. Syftet är att genom seminarier, konferenser och samtal, med tyngdpunkt på samhällsutveckling, stärka banden mellan de olika aktörerna och öka kunskapen om utvecklingen i Västsverige. GR är en starkt bidragande aktör i arbetet, och medlemskommunerna kan genom medlemskapet ta del av aktuella seminarier och föreläsningar kostnadsfritt. Konsekvensen blir att vi tappar kontakten med den arenan och omvärldsbevakning/samverkan.

ISGR 1 000 000

Vår internationella skola, ISGR, har nu under ett antal år erhållit bidrag till sin lokalfond i syfte att klara framtida ökade lokalkostnader när skolan skulle komma in i nya och större lokaler. Detta arbete och den framtida målbilden har av olika anledningar nu reviderats till att omfatta tillbyggnad på Guldhedstomten. Fullständig kalkyl finns ännu inte framtagen men den framtida lokalkostnaden torde bli lägre än planerat då ju avsikten från början var "en skola under samma tak". Tankegången från början när beslut togs i förbundsstyrelsen var också att bidraget skulle löpa på fram till 2020/2021 för att därefter omprövas. Skolan erhåller dessutom idag en IKE som är 4% högre än för andra skolor för delvis samma syfte.

Summa bidrag 1 292 500

GR:s egen verksamhet

LuftvårdsFörb. 660 000

GR har, tillsammans med Göteborgs stad, byggt upp en organisation för kommunernas lagstadgade mätningar av luftkvaliteten. I organisationen ingår även ett tiotal företag som omfattas av liknande lagkrav. Verksamheten bedrevs tidigare som en integrerad del av GR men omvandlades 2017 till ett förbund där GR:s medlemskommuner och företagsmedlemmarna har lika stort inflytande. Det är dock GR som organisation som är medlem i Luftvårdsförbundet. Kommunernas inflytande regleras via styrgruppen för Miljö och samhälls-byggnad. Göteborgs stad omfattas av andra lagkrav än övriga kommuner och bedriver en egen luftmättnings-verksamhet. Förbundet samordnar stadens och förbundets mättningsverksamhet. GR skulle med fördel kunna överlåta medlemskapet i Luftvårdsförbundet på respektive kommun. Det skulle skapa en närmare koppling mellan mätverksamheten och den kommunala planeringen. För GR:s del skulle det innebära en minskning av kostnaderna med 660 tkr. För kommunernas del skulle det innebära att 660 tkr fördelas ut på de tolv kranskommunerna.

Effektivisering GR 1 047 500

Översyn av GR-gemensamma funktioner och övriga stödfunktioner ute i verksamheten men kan även omfatta intern omställning av resurser. Reduktion medför att GR måste avstå vissa operativa insatser gentemot medlemskommunerna vilket kan skapa en negativ hävstångseffekt i det arbete som GR bedriver i syfte att söka och erhålla externa medel. Minskar möjligheterna till uppväxling av medel till gemensamma projekt. Risk att förlora spetskompetens.

Summa GR 1 707 500

Totalt 3 000 000